O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT CHET TILLAR INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”

_____________ I.M.Tuxtasinov

2022-yil “30” 06

TIL KO‘NIKMALARI INTEGRATSIYASI FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200 000 – San’at va gumanitar fanlar

Ta’lim sohasi: 230 000 – Tillar

Ta’lim yo‘nalishi: 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (arab tili)

Fan/ modul kodi		O‘quv yili	Semestr	Kreditlar
TKI15/612		2024-2025	5,6	12
Fan/ modul turi		**Ta’lim tili**	**Haftadagi dars soatlar**	
Majburiy		O‘zbek	6	
1.	**Fanning nomi**	**Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)**	**Mustaqil ta’lim (soat)**	**Jami yuklama (soat)**
	Til ko‘nikmalari integratsiyasi	162	198	360

2.

I. Fanning mazmuni

Fanning maqsadi – talabalarning CEFR B1-B2 daraja talablariga javob beruvchi matnlarni eshitib tushunishlari va turli xil mavzularga oid matnlarda gapira olish mahoratiga ega bo‘lishlari, grammatik va leksik kompetensiyalarni o‘rganib, tahlil qilishlari, egallagan eshitish va gapirish, grammatik hamda leksik kompetensiya ko‘nikmalarini kasbiy va ilmiy faoliyatda erkin qo‘llay olishlarini ta’minlashdir.

Fanning vazifasi – umume’tirof etilgan xalqaro me’yorlarga ko‘ra talabalarning eshitish va gapirish, grammatik va leksik ko‘nikmalarini CEFR B1-B2 darajaga yetkazish, shuningdek, ilmiy tadqiqot ishi yozishning boshlang‘ich malakasini shakllantirish hamda takomillashtirishdir.

Til ko‘nikmalari integratsiyasi fanidan o‘tkaziladigan amaliy mashg‘ulotlarda barcha til ko‘nikmalari: tinglab tushunish, o‘qish, yozish va gapirish talabalarga integrallashgan holda o‘qitiladi. Amaliy mashg‘ulotlarni tashkil etish, o‘tkazish va talabalarning tilni o‘zlashtirganliklarini baholashda til egallashning xalqaro e’tirof etilgan mezonlariga amal qilinadi.

II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I Amaliy mashg‘ulotlari bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar:

Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. العلمية mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
2. قصة إبراهيم عليه السلام mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
3. كيف تختار مهنتك؟ mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish;
4. الإسم العدد و المعدود qoidasi ustida mashqlar bajarish;
5. بلال بن رباح رضي الله عنه mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish;
6. جزم المضارع في جواب الطلب qoidasi ustida mashqlar bajarish;

7. بين العربية و القرآن mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
8. "العولمة"mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
9. دروس من السنة الصحيحة mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish;
10. " النظافة " mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
11. أسلوب النفي و أسلوب التعجب qoidasi ustida mashqlar bajarish.
12. سيدة من بنى أمية mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
13. الباحث عن الحقيقة mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish;
14. أسلوب المدح و الذم qoidasi ustida mashqlar bajarish.
15. قاضي الجيران mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
16. Arab matbuot tili ustida ishlash. Insho yozish
17. Qaratqich kelishigining birikma yasashdagi sintaktik vazifasi
18. المساواة الحقة matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.
19. Arab tilida izofa turlari
20. Haqiqiy izofa. OAV matnlari ustida ishlash
21. Lafziy izofa الرفق بالحيوان matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.
22. Ma’naviy izofa. Insho yozish
23. Arab tilida cheklov الأمثال العربية matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.
24. Fe’l mayllarining qo‘shma gaplar tarkibida qo‘llanilishi
25. Aniqlovchi ergash gapli qo‘shma gap va uning tarkibiy tuzilishi
26. الخلافات الزوجية matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.
27. To‘ldiruvchi ergash gapli qo‘shma gap va uning tarkibiy tuzilishi. Insho yozish
28. Murakkab zamon formalari va ularning badiiy asarlarda ishlatilishi العلاقة بين الآباء و الأبناءmatnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.
29. Murakkab zamon formalari va ularning OAVda ishlatilishi
30. Sabab ergash gapli qo‘shma gaplar va ularning badiiy asarlarda qo‘llanishi
31. الماء أصل الحياة و سرها matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.
32. Hol ergash gapli qo‘shma gap va uning tarkibiy tuzilishi.
33. فليسطين OAV matnlari ustida ishlash

34. Sabab – maqsad ergash gapli qo‘shma gap va uning tarkibiy tuzulishi
35. وصية أب matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.
36. O‘rin payt ergash gapli qo‘shma gap va uning tarkibiy tuzulishi. Insho yozish
37. Shart ergash gapli qo‘shma gap va uning tarkibiy tuzulishi
38. من يوميات وليد matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.
39. Holat ergash gapli qo‘shma gap va uning tarkibiy tuzilishi
40. المدارس و المعاهد العلمية matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.

1. طبقات الأصدقاء mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
2. إستعمالات "لا" و "ما" qoidasi ustida mashqlar bajarish.
3 كاد و أخواتها، أفعال المقاربة qoidasi ustida mashqlar bajarish.
4 في الأرض المقدّسة mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
5 آثار الثّقافة الإسلاميّة إستعمالات "لا" و "ما" mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
6 المجانين mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
7 مفهوم الأمن mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
8 المليون mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
9 الحماية من التلوث mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
10 المرفوعات qoidasi ustida mashqlar bajarish.
11 الصيّاد mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
12 أنواع الطاقة mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
13 المنصوبات qoidasi ustida mashqlar bajarish.
14 المجرورات qoidasi ustida mashqlar bajarish.
15. جابر عثرات الكرام mavzusida matn tinglash, suhbat qilish va mashqlar bajarish
16. دروس من السنة الصحيحة matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish
17. مفعول فيه va uning ishlatilish qoidalari. OAV matnlari ustida ishlash
18. مفعول معه va uning ishlatilish qoidalari.
19. سيدة من بنى أمية matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish
20. المستثنى va uning grammatik xususiyatlari
21. الحال va uning grammatik xususiyatlari
22. طبقات الأصدقاء matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish

23. التمييز va uning grammatik xususiyatlari. Insho yozish
24. المنادى va uning grammatik xususiyatlari
25. في الأرض المقدّسة matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish
26. التوابع va uning grammatik xususiyatlari. OAV matnlari ustida ishlash
27. التوكيد va uning grammatik xususiyatlari
28. آثار الثّقافة الإسلاميّة matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.
29. العطف va uning grammatik xususiyatlari.
30. البدل va uning grammatik xususiyatlari
31.المجانين matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.
32. النعت va uning grammatik xususiyatlari.
33. أسماء الأفعال va uning grammatik xususiyatlari
34. matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish, الحماية من التلوث
35. نعم و بئس va uning grammatik xususiyatlari. OAV matnlari ustida ishlash
36. مصدر الميمي va uning grammatik xususiyatlari
37. أنواع الطاقة matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish.
38. الصفة المشبهة va uning grammatik xususiyatlari. Insho yozish
39. Kichraytma otlar va uning grammatik xususiyatlari. مؤسسات اجتماعية matnini o‘qish, eshitish, tushunchalarini gapirish,.
40. Taqsim son va protsent va uning grammatik xususiyatlari.
41. Kasr sonlar va uning grammatik xususiyatlari. Insho yozish

Amaliy mashg‘ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o‘qituvchi tomonidan o‘tkazilishi zarur. Mashg‘ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o‘tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo‘llanilishi maqsadga muvofiq.

III. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Izohlovachi va uning turlari
2. لا تزعج بضجتك مريضا غلى فراشه Matnining tarjimasi
3. Kam olmoshi va uning qo`llanishdagi xususiyatlari
4. الصياد و السمكة Matnining tarjimasi
5. فن إدارة الوقت Matnining tarjimasi
6. Qaratqich kelishigining birikma yasashdagi sintaktik vazifasi
7. مصر mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
8. العراق mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
9. سورية mamlakati haqida matn tuzib aytib berish

10. المملكة السعودية العربية mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
11. المملكة الأردنية الهاشمية mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
12. عمان mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
13. لبنان mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
14. قطر mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
15. بحرين mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
16. الإمارة المتجدة العربية mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
17. فليسطين mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
18. الكويت mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
19. اليمن mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
20. الجزائر mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
21. المغرب mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
22. ليبيا mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
23. السودان mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
24. موريتانيا mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
25. تونس mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
26. الصومال mamlakati haqida matn tuzib aytib berish
27. Siniq ko‘plikdagi otlarning moslashgan aniqlovchilik birikmalari bilan kelishi
28. Arab tili izohlovchi qoidasida moslashuv qoidasining o‘ziga xos xususiyatlari
29. Fe’llarning bajaradigan vazifasiga ko‘ra tasnifi
30. Arab tilida noto‘g‘ri fe’llarning istak maylida ifodalanishi

1. Maqtov va tahqir fe`llar
2. Arab tilidada izofa turlari Lafziy izofa va uning xususiyatlari
3. Izohlovchi qoidasi asosida testlar bilan ishlash va gap tuzish.
4. Noto‘g‘ri fe’llarning mayllari
5. Sanoq sonlar va sanalmish o‘ratsidagi sintaktik munosabat.
6. Cheklov va uning grammatik xususiyati
7. To‘siqsiz ergash gapli qo‘shma gap.
8. Haqiqiy va lafziy izofa.
9. To‘ldiruvchi ergash gap
10. Arab tilida taqsim son va ularning grammatik mohiyati.
11. Murakkab zamon formalari va ularning badiiy asarlarda ishlatilishi.
12. Kuchaytirma mayl
13. Murakkab fe’liy jumlalar.

14. Arab badiiy adabiyoti namunalari tarjima tahlili bo‘yicha ishlash
15. “Bizning universitet” mavzusi bo‘yicha matn tuzib aytib berish va uni tahlil qilish
16. “Bizning fakultet” mavzusi bo‘yicha matn tuzib aytib berish va uni tahlil qilish
17. “Arab bo‘limi” mavzusi bo‘yicha matn tuzib aytib berish va uni tahlil qilish
18. “Kutubxonada” mavzusi bo‘yicha matn tuzib aytib berish va uni tahlil qilish
19. “Inson tana a’zolari” mavzusi bo‘yicha matn tuzib aytib berish va uni tahlil qilish
20. “Ma’lumotxonada” mavzusi bo‘yicha matn tuzib aytib berish va uni tahlil qilish
21. “Mehmonda” mavzusi bo‘yicha matn tuzib aytib berish va uni tahlil qilish
22. “Sport sog`lik gariovi” mavzusi bo‘yicha matn tuzib aytib berish va uni tahlil qilish
23. “Restoran” mavzusi bo‘yicha matn tuzib aytib berish va uni tahlil qilish
24. العالم و ابنته Matnining tarjimasi
25. الشبل و الفأر Matnining tarjimasi
26. الصياد و السمكة Matnining tarjimasi
27. “Global ifloslanish” mavzusi bo‘yicha matn tuzib aytib berish va uni tahlil qilish
28. الأطعمة السريعة mavzusi bo‘yicha essay yozish va uni tahlil qilish
29. لغات العالم Matnini o‘qish va tushunchasini aytib berish
30. لغة المستقبل Matnini o‘qish va tushunchasini aytib berish

Mustaqil ta’lim uyga berilgan vazifalarni bajarish, yangi bilimlarni mustaqil o‘rganish, kerakli ma’lumotlarni izlash va ularni topish yo‘llarini aniqlash, internet tarmoqlaridan foydalanib ma’lumotlar to‘plash, boshlang‘ich ilmiy izlanishlar olib boriladi. Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan referatlar, prezentatsiyalar, essey, va boshqa turdagi taqdimotlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3. **IV. Ta’lim natijalari/ Kasbiy kompetensiyalar**

Talaba bilishi kerak:

- o‘rganilayotgan arabiy o‘qish va yozish ko‘nikmasini Umum Yevropa standartlariga ko‘ra B1-B2 darajada o‘rganishi, o‘rganilayotgan chet tilida

	o'qish va yozish ko'nikmalarini turli strategiyalarni qo'llay olish orqali egallash haqida *tasavvurga ega bo'lishi;* **(bilim)** - tushunish va muhokama qilish uchun bosqichma-bosqich turli matn turlari bilan ishlash usullarini o'zlashtirishi, o'z fikr va mulohazalarini grammatik va lingvistik kurs mavzularidan kelib chiqqan holda og'zaki ravishda aniq va mantiqiy bayon etishni ***bilishi va ulardan foydalana olishi;*** **(ko'nikma)** - matnni tushunish maqsadida turli strategiyalarni bilishi va ulardan foydalana olishi, kurs ishi va bitiruv malakaviy ishini yozish, ilmiy ishni olib borish bosqichlari, o'qish va yozish uslublarini to'g'ri qo'llash va ilmiy matnni tahrirlash borasida yetarli bilim va ***ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak;*** **(malaka).**
4.	**V. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • "keys stadi" texnologiyasi; • "FSMU" texnologiyasi; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VI. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha berilgan topshiriq va savollar hamda boshqa ishni muvaffaqiyatli topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. Ibrohimov N.I., Yusupov M. "Arab tili grammatikasi". Darslik. T.,1997.1-jild. 2. Ibrohimov N.I., Yusupov M. "Arab tili grammatikasi". Darslik. T., 2004. II-jild. 3. Dr.V. Abdur Rahim. Madinah Arabic Reader. Books 1-7. Goodword Books 2014. 5. Xifni Nosif. Al-Durus al-Naxviya (kitab avval). مجمع Al-Iskandariya. Misr-2007. 6. Яковенко Э.В. Арабский язык: Практический курс перевода – М.: Вост. лит., 2005. – 464 с. 7. Ahmed Al- Ruhban Rawiya Al-Muhanni Moutasem Muhammad Hamad. Miftah Al-Arabiyya. 2020 yil, Akdem publishing, Istanbul 8. Sobir Mushrifiy, Suod al-Xovliy, Abu Avyas Mahmud. At-Takallum.

	Egypt, Cairo 2015 9. الدكتور عبيد محمد عبد الحليم "الكامل" في تعليم اللغة العربية (للناطقين بغيرها) طشقند، 2021A1,A2,B1,B2. م، 10. عبد الرحمان بن إبراهيم الفوزان "العربية بين يديك" سلسلة في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها، قسم 1-2-3-4، الملكة العربية السعودية، 2014 **Qo'shimcha adabiyotlar** 11. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan quramiz. - T.: "O'zbekiston", 2017. - 488 b. 12. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy taxlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. -T.: "O'zbekiston", 2017. 13. Ibrohimov N., Xasanov V., Musaev O., Ibrohimov V. O'zbekcha-arabcha lug'at. T. 2000. 14. O. Nosirov, M. Yusupov. An-Naym "Arabcha-o'zbekcha lug'at" Toshkent 2003. 15. Orifxo'jaev N.M. Arab tili. O'quv qo'llanma. Toshkent. 2009. 16. Qodirov T.Sh., Qodirova M.T. "Arabcha-o'zbekcha-ruscha tematik lug'at. ToshDShI. T. 2006 17. Ковалев А.А., Шарбатов Г.Ш., Учебник арабского языка. –М. Вост.лит., 1998. -752 с. **Internet saytlari:** 18. https://www.almaany.com/en/dict/ar-en/diplomacy/ 19. https://drvaniya.com/?cat=24 20. https://www.lqtoronto.com/madinaarabic.html 21. www.arabic.uz 22. www.ArabicForAll.net
7	**Samarqand davlat chet tillar instituti tomonidan ishlab chiqilgan va institut Kengashining 2022-yil "30" 06 dagi "11"-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.**
8	**Fan/modul uchun mas'ullar:** **J.N. Temirov** – SamDChTI, "Yaqin sharq tillari" kafedrasi o'qituvchisi. **Sh.R. Alamov** – SamDChTI, "Yaqin sharq tillari" kafedrasi o'qituvchisi. **M.N. Islomov** – SamDChTI, "Yaqin sharq tillari" kafedrasi o'qituvchisi.
9	**Taqrizchilar:** **X.Z. Xayrullayev** - SamDChTI, "O'zbek tili va adabiyoti" kafedrasi professori, f.f.d, professor. **M.H. Abdullayev** – O'zDJTU, "Arab tili tarjima nazariyasi va amaliyoti" kafedrasi dotsenti, f.f.n. (*turdosh OTM*)